

Raadsvergadering d.d. 7 december 2017

Agendapuntnr.: 13

Aan de raad,

Onderwerp

Voorstel tot vaststellen beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018'.

Beslispunten

- Tot vaststelling van het beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018', met alle (financiële) uitgangspunten, voor een periode van 5 jaren, voor een totaalbedrag van € 3.694.645,-, waarvoor de ruimte is opgenomen in de meerjarenbegroting 2018-2021 en dit ten laste te brengen van begrotingspost openbare verlichting (6.210.5060).
- Per jaarschijf een investeringsprogramma op te stellen, waarvoor een krediet aan uw raad zal worden gevraagd.
- Ten behoeve van het uitvoeringsprogramma openbare verlichting 2018 een krediet van € 560.000,- ter beschikking te stellen met als kapitaallasten € 27.200,- en deze ten laste te brengen van de begrotingspost openbare verlichting (6.210.5060), in de meerjarenbegroting 2018-2021.
- Het bestaande krediet 7.210.5056 (Verlichten van fietspaden) af te sluiten.

Samenvatting

In het beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018' kijken we niet alleen naar de gemeentelijke openbare verlichting, maar naar al het licht in de openbare ruimte. Denk daarbij aan de verlichting van bedrijven, etalages, monumenten en dergelijke. We willen met de eigenaren van deze verlichting in gesprek gaan om te kijken of het beter kan. Voorgesteld wordt om de openbare verlichting binnen 5 jaar te verduurzamen om (mede) daarmee uiting te geven aan het hoge ambitieniveau dat de gemeente Laarbeek heeft op het gebied van duurzaamheid. Gelijktijdig geven we daarmee voor het onderdeel openbare verlichting invulling aan de het energieakkoord voor duurzame groei.

Aanleiding

Het voorgaande beleidsplan openbare verlichting werd op 3 november 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Periodiek dient dit plan herzien te worden, zodat het kan worden bijgesteld aan de hand van actuele ontwikkelingen. En juist op het gebied van (openbare) verlichting gaan die ontwikkelingen de laatste jaren zeer hard. Dat betreft niet alleen nieuwe, zeer efficiënte lichtbronnen. Maar ook nieuwe toepassingen als telemanagement- en detectiesystemen maken het mogelijk licht op maat te realiseren.

Het nu voorliggende beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018' is een herziening en actualisering van het plan uit 2011.

Beoogd effect en/of resultaat

Het vastleggen van de uitgangspunten en de financiële middelen voor de openbare verlichting in de gemeente Laarbeek.

Argumenten

Het beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018' kent een hoog ambitieniveau. De keuze voor dit hoge ambitieniveau werd gemaakt na een afweging van diverse scenario's, oplopend van passief tot ambitieus.

Het eerste, meest passieve scenario beschreef een situatie waarbij lichtmasten en armaturen alleen vervangen worden als ze op het punt van omvallen staan.

Ook in het tweede scenario werd het huidige areaal in stand gehouden, maar dan door middel van planmatige vervangingen gebaseerd op leeftijd en kwaliteit van masten en armaturen.

In het derde scenario kreeg de duurzaamheid meer aandacht. In dit scenario vervangen we de minder energiezuinige verlichting in een periode van 12 jaar, wordt er gedimd bij nieuwe armaturen en is beperkt sprake van participatie. De ontwikkelingen in de markt worden in de gaten gehouden. In dit scenario neemt de gemeente haar voorbeeldfunctie serieus en zet stappen op het gebied van duurzaamheid, maar ook wat betreft burgerparticipatie. Met dit scenario voldoen we aan de doelstellingen van het Energieakkoord voor duurzame groei; het tempo waarin we de openbare verlichting aanpassen wordt daardoor bepaald.

Het vierde scenario is op alle vlakken het meest ambitieus. Zo wordt in een periode van 5 jaar alle traditionele verlichting vervangen, staat participatie centraal en wordt er verlicht op maat door middel van grootschalige toepassing van telemanagementsystemen, al dan niet voorzien van detectie. We kijken goed naar ontwikkelingen in de markt, doen actief mee en nemen onze voorbeeldfunctie zeer serieus. Met dit scenario voldoen we uiteraard aan de doelstellingen van het Energieakkoord.

De huidige wijze van omgaan met de openbare verlichting in de gemeente Laarbeek wordt voor een groot deel beschreven in scenario 2, maar heeft ook enkele kenmerken in zich van scenario 3.

Het meest ambitieuze en duurzame scenario 4 onderscheidt zich van scenario 3 door de snelheid waarmee energiezuinige openbare verlichting wordt toegepast (5 jaar <> 12 jaar), door de toepassing van telemanagementsystemen en door de hogere inzet op burgerparticipatie. Het aanbrengen van deze systemen is tegelijkertijd een investering die alvast inspeelt op toekomstige ontwikkelingen zoals smart-city en dataverzameling.

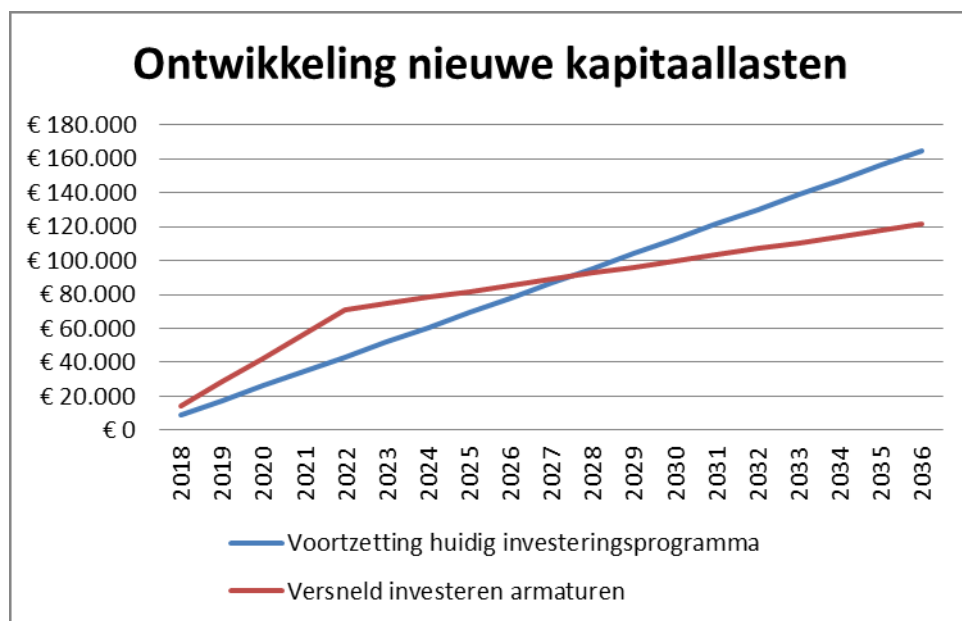
De totale eenmalige kosten van scenario 3 bedragen circa € 1,8 miljoen over een periode van 12 jaar. Gedurende deze 12 jaren neemt de besparing op energie- en beheerkosten jaarlijks toe, oplopend tot een totaal van € 49.000,-. Voor scenario 4 is een totale investering benodigd van circa € 2,4 miljoen over een periode van 5 jaar. Na volledige uitvoering van dit scenario realiseren we een jaarlijkse besparing van € 62.000,- op energie- en beheerkosten.

De extra investeringen die benodigd zijn om invulling te geven aan scenario 4 leiden tot de hoogste besparing, die al wordt bereikt na 5 jaar. Een praktisch nadeel aan scenario 4 is dat er

iedere 20 jaar een vervangingspiek volgt, waarin steeds binnen 5 jaren vrijwel alle armaturen vervangen worden. De hogere inzet op burgerparticipatie in de openbare verlichting volgens scenario 4 zal zich in praktijk vertalen in bijeenkomsten met bewoners (per wijk, buurt of straat), waarbij invulling wordt gegeven aan het 'verlichten op maat'.

In onderstaande samengestelde grafiek, waarin bijbehorende besparingen op energie- en onderhoudskosten zijn verwerkt, ziet u in de blauwe lijn de ontwikkeling van de nieuwe kapitaallasten bij voortzetting van de huidige vervangingsinvesteringen. Ook in dat geval worden energiebesparende armaturen toegepast, maar minder geavanceerd en in een trager tempo.

De rode lijn geeft het saldo van de kapitaallasten als gevolg van de versnelde investeringen in het vervangen van de armaturen bij de keuze voor scenario 4.

Het college adviseert te kiezen voor het vierde scenario en heeft het nu voorliggende beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte' daarop gebaseerd. Duurzaamheid, energiebesparing en CO₂-reductie zijn daarmee de pijlers onder dit beleidsplan, maar wel in combinatie met een veilige en prettige leefomgeving. Door de toepassing van telemanagement en sensoren kunnen we veel meer maatwerk leveren, worden storingen proactief opgepakt en besparen we veel energie. De komende 5 jaren gaan we de hele openbare verlichting verduurzamen en voldoen we dan versneld aan de doelstellingen van het landelijk Energieakkoord met betrekking tot energiebesparing en slim energiemanagement.

Er is in het beleidsplan niet alleen gekeken naar de openbare verlichting maar naar al het licht in de openbare ruimte. Denk daarbij aan de verlichting van bedrijven, etalages, monumenten en dergelijke. We willen met de eigenaren van deze verlichting in gesprek gaan om te kijken of het beter kan.

Voor wat betreft de aanlichting van onze eigen monumenten, gebouwen e.d. geldt dat we deze na 22.30 uur gaan uitzetten zodra dit technisch mogelijk is.

We gaan per situatie samen met bewoners bekijken wat de beste oplossing is. Dit is natuurlijk afhankelijk van de stand van de techniek, het budget en bovenal de locatie.

In het vorige beleidsplan werd geld gereserveerd voor het aanbrengen van verlichting langs (onder andere) de fietspaden van de Gemertseweg (tussen Peeldijk en rotonde). Alle andere fietspadverlichting is geplaatst, alleen de verlichting van de Gemertseweg is nog niet aangebracht. De Gemertseweg is eigendom van de provincie. Het aanbrengen van deze verlichting doen we bij voorkeur tijdens het grootschalig wegonderhoud dat de provincie in 2018 uit zal voeren, maar het is nog niet geheel duidelijk of we ook toestemming krijgen om de gewenste verlichting te plaatsen, aangezien dit niet in overeenstemming is met provinciaal beleid.

Het bestaande krediet ten behoeve van het verlichten van fietspaden (7.210.5056) kan worden afgesloten. Indien het mogelijk blijkt de verlichting van de fietspaden aan de Gemertseweg te realiseren, zal hiervoor te zijner tijd een afzonderlijk krediet worden aangevraagd van ca. € 35.000,-. Deze kredietaanvraag zal dan in een tussenrapportage aan de raad worden voorgelegd.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

De totale investering voor het vervangen van de armaturen ten behoeve van het verduurzamen van de openbare verlichting wordt geraamd op € 2,4 miljoen. In de kadernota 2018 is de kostenontwikkeling van deze investering weergegeven, waarbij rekening werd gehouden met een afname van de onderhouds- en energiekosten als gevolg van de verduurzaming. Per saldo levert dit in 2018 een nadelig effect op van € 14.000,-, dat tot en met 2022 jaarlijks oploopt met een bedrag van € 14.000,-. Ook dit effect is reeds in de kadernota 2018 verwerkt.

In de reguliere begroting waren reeds middelen opgenomen voor onderhoud (€ 894.645,-), het vervangen van lichtmasten (€ 370.000,-) en het doorvoeren van aanpassingen aan de openbare verlichting (€ 30.000,-). Nieuw is de in de kadernota opgenomen € 2.400.000,- ten behoeve van het verduurzamen van de openbare verlichting.

In onderstaand overzicht vindt u een overzicht van de voorziene uitgaven en investeringen voor 2018 en voor de totale beleidsperiode t/m 2022.

	Exploitantiebudget 2018	Investeringen 2018	Totaal 2018-2022
Onderhoud	€ 178.929		€ 894.645
Vervangen armaturen		€ 480.000	€ 2.400.000
Vervangen lichtmasten		€ 74.000	€ 370.000
Aanpassingen OVL		€ 6.000	€ 30.000
Totaal	€ 178.929	€ 560.000	€ 3.694.645

De komende periode bezien we jaarlijks met welk bedrag de onderhoudsbegroting verlaagd kan worden, als gevolg van de reeds gerealiseerde verduurzaming. Dit betreft met name de kosten van lampvervangingen en elektriciteitsverbruik.

Het bestaande krediet 7.210.5056 (Verlichten van fietspaden) kan worden afgesloten.

In verband met de reguliere procedure van de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden wordt voor het uitvoeringsprogramma 2018 een uitvoeringskrediet aangevraagd op basis van inschattingen van de uit te voeren werkzaamheden. Afwijkingen van deze inschattingen zullen door middel van de tussenrapportage 2018 worden gemeld aan uw raad.

In het vervolg zal per jaarschijf tijdig een kredietaanvraag aan uw raad worden voorgelegd.

Vervolgstappen

Na vaststelling van het beleidsplan en het beschikbaar stellen van het benodigde krediet wordt gestart met de uitvoering van de voorgestelde maatregelen.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

Het concept-beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018'

Voorstel van college van burgemeester en wethouders van Laarbeek d.d. 31 oktober 2017

- Vaststellen van het beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte 2018'.
- Het bestaande krediet 7.210.5056 (Verlichten van fietspaden) afsluiten.

het college van burgemeester en wethouders van Laarbeek,

de secretaris,

M.J.M. Meertens

de burgemeester,

F.L.J. van der Meijden